

ОКЛІЄВИЧ Назар

аспірант кафедри спортивно-педагогічних дисциплін,
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
<https://orcid.org/0009-0001-3864-4341>
oklinaz93@gmail.com

ЯЦІВ Ярослав

кандидат педагогічних наук, професор,
професор кафедри спортивно-педагогічних дисциплін,
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника,
<https://orcid.org/0000-0003-2474-0401>
yaroslav.yatsiv@pnu.edu.ua

ГНАТЧУК Ярослав

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання і спорту
Хмельницький національний університет
<https://orcid.org/0000-0001-9819-5069>
hnatchuk_ya@ukr.net

ПІТИН Мар'ян

доктор наук з фізичного виховання спорту, професор,
професор кафедри теорії спорту та фізичної культури
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського
<https://orcid.org/0000-0002-3537-4745>
pityn7@gmail.com

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ ПОКАЗНИКІВ ФІЗИЧНОЇ ТА ТЕХНІЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ФУТБОЛІСТІВ ВІКОМ 6-7 РОКІВ

Вимоги програмно-нормативних документів з підготовки юних футболістів мають суперечності, пов'язані з нераціональним співвідношенням фізичних навантажень, контрольних заходів та відсутністю врахування сучасних тенденцій. Мета: встановити взаємозв'язки показників фізичної та технічної підготовленості футболістів першого року навчання на етапі початкової підготовки. Методи: теоретичний аналіз та узагальнення даних наукової та методичної літератури, абстрагування, історичний метод, порівняння, педагогічне тестування, методи математичної статистики. Для вирішення мети було застосовано педагогічне тестування фізичної підготовленості (9 тестів) та технічної підготовленості (8 контрольних вправ). Було залучено 73 футболісти віком 6–7 років на етапі початкової підготовки, що займалися у спортивних секціях м. Івано-Франківська. Для дітей 6–7 років тренування повинні поєднувати розваги та навчання, акцентуючи на насолоді від процесу з простими вказівками. Аналіз кореляційних матриць між показниками фізичної та технічної підготовленості юних футболістів показав, що: лише шість взаємозв'язків визнані статистично вірогідними; взаємозв'язки високої щільності між показниками фізичної підготовленості не виявлені, що очікувано для юних спортсменів; три пари середньої щільності: присідання за 10 с і стрибок у довжину ($r = 0,487$), човниковий біг з перенесенням тенісних м'ячків і стрибки на скакалці ($r = -0,439$), човниковий біг з перенесенням тенісних м'ячків і біг на 15 м ($r = 0,488$). Щодо технічної підготовленості встановлено три взаємозв'язки середньої щільності між результатами комплексного оцінювання можливостей до ведення м'яча та зміни напрямку руху, ведення м'яча на дистанції 30 м по прямій та іншими подібними показниками. Результати аналізу підкреслюють важливість врахування вікових особливостей і потреб дітей при формуванні тренувальних програм. Зокрема, акцент на розвагах та навчанні через гру, а також адаптація тренувань до особливостей кожної вікової групи є ключовими аспектами для ефективної підготовки юних футболістів.

Ключові слова: підготовка, юні футболісти, контроль, сучасні тенденції, щільність взаємозв'язків, кореляційні матриці, фізична і технічна підготовленість.

[https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1\(1\).2](https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1(1).2)

1. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Вимоги програмно-нормативних документів стосовно підготовки юних футболістів мають низку протиріч [1]. Вони

пов'язані зі нераціональним співвідношенням навантажень різної спрямованості у фізичній підготовці та іншими розділами підготовки, наявності надмірної уваги до контрольних заходів та, основне, відсутністю врахування сучасних тенденцій розвитку футболу та

системи підготовки спортсменів-початківців у футболі [2, 3, 4, 5, 10].

Аналіз останніх досліджень. Узагальнюючи інформацію з вітчизняних та закордонних джерел можна констатувати, що у тренуванні дітей віком 6–7 років є необхідними розваги та навчання через тренування, де головний акцент робиться на тому, щоб діти насолоджувалися процесом із використанням простих та зрозумілих вказівок [6, 9, 12].

Основою для цього є певні особливості дітей, де серед основних прояви зосередженості на собі, коротка тривалість уваги, побудова діяльності на основі зорової інформації, швидка втомлюваність та відновлюваність відпочивають, потреба в русі та грі, бажання вразити інших [3, 5, 10, 11].

Таким чином зміна пріоритетів вимагає зміни у змісті навчально-тренувальної діяльності юних футболістів уже з перших років тренувань.

2. ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Мета дослідження: встановити взаємозв'язки показників фізичної та технічної підготовленості футболістів першого року навчання на етапі початкової підготовки.

Методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення даних наукової та методичної літератури, абстрагування, історичний метод, порівняння, педагогічне тестування, методи математичної статистики.

Для дослідження взято актуальну науково-методичну інформацію з проблематики змістового наповнення системи підготовки кваліфікованих юних футболістів в період перебування в дитячо-юнацьких спортивних школах.

Для вирішення мети було застосовано педагогічне тестування фізичної підготовленості та залучено тести: «Присідання за 10 с», к-сть разів; «Ловіння лінійки», см; «Теппінг-тест ногами за 10 с», к-сть разів; «Нахил сидячи», см; «Стрибок у довжину», см; «Човниковий біг з перенесення тенісних м'ячиків», с; «Стрибки на скакалці за 30 с», к-сть разів; «Піднімання в сід за 30 с», к-сть разів; «Біг 15 м з місця», с. Для встановлення технічної підготовленості застосовано контрольні вправи: «Комплексне оцінювання можливостей до ведення м'яча та зміни напрямку руху з футболістів з м'ячем (25 м)», с; «Комплексне оцінювання вмінь ведення м'яча та виконання удару по воротах», к-сть разів; «Ведення м'яча на дистанції 30 м по прямій», с; «Ведення м'яча з обводом стоек та удар по воротах», с; «Удари м'ячів на точність із відстаней 11, 13 та 15 м», к-сть разів (2 зони); «Удари м'яча на точність з 11 м (3 зони)»; «Удари м'яча на дальність», м; «Жонгливання м'ячем», к-сть разів [1, 7, 9].

До дослідження було залучено 73 футболісти віком 6–7 років на етапі початкової підготовки, що займалися у спортивних секціях м. Івано-Франківська.

3. ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБҐРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Контроль підготовленості проводився з метою з'ясування загальних тенденцій у підготовленості юних футболістів першого року навчання етапу початкової підготовки (табл. 1, 2).

Таблиця 1

Показники фізичної підготовленості юних футболістів віком 6–7 років (n=73)

№ з/п	Тест	Показники		
		$\bar{X}$	σ	$V\sigma$
1	Присідання за 10 с, к-сть разів	9,90	1,39	14,04
2	Ловіння лінійки, см	31,78	11,02	34,67
3	Теппінг-тест ногами за 10 с, к-сть разів	28,16	3,50	12,43
4	Нахил сидячи, см	5,26	2,42	46,01
5	Стрибок у довжину, см	131,27	7,58	5,77
6	Човниковий біг з перенесення тенісних м'ячиків, с	10,87	0,22	2,02
7	Стрибки на скакалці за 30 с, к-сть разів	17,30	2,46	14,22
8	Піднімання в сід за 30 с, к-сть разів	14,14	1,17	8,27
9	Біг 15 м з місця, с	3,50	0,16	4,57

Таблиця 2

Показники технічної підготовленості юних футболістів віком 6–7 років (n=73)

№ з/п	Контрольна вправа	Показники		
		$\bar{X}$	σ	$V\sigma$
1	Комплексне оцінювання можливостей до ведення м'яча та зміни напрямку руху з футболістів з м'ячем (25 м), с	15,66	1,09	6,96
2	Комплексне оцінювання вмінь ведення м'яча та виконання удару по воротах, к-сть разів	3,73	1,10	29,49
3	Ведення м'яча на дистанції 30 м по прямій, с	5,99	0,39	6,51
4	Ведення м'яча з обводом стоек та удар по воротах, с	15,78	0,69	4,37
5	Удари м'ячів на точність із відстаней 11, 13 та 15 м, к-сть разів (2 зони)	2,67	0,70	26,22
6	Удари м'яча на точність з 11 м (3 зони)	4,53	0,89	19,65
7	Удари м'яча на дальність, м	17,34	2,63	15,17
8	Жонгливання м'ячем, к-сть разів	8,59	1,91	22,23

Аналізування зазначених цих даних було проведено у попередніх публікаціях. У цій статті ми застосували зазначені дані для з'ясування щільності взаємозв'язків між параметрами фізичної та технічної підготовленості.

На підставі розрахунку коефіцієнту кореляції ми отримали відповідні матриці. Вони були згруповані за трьома блоками даних. Перший це взаємозв'язки між показниками фізичної підготовленості, другий – технічної підготовленості та третій – між перший та другим блоками.

Таблиця 3

Значення коефіцієнтів кореляції між показниками фізичної підготовленості футболістів віком 6-7 років (n=73).

	Тести								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	x	0,138	0,003	-0,053	0,487	0,036	-0,024	-0,118	-0,129
2		x	0,171	0,033	0,169	0,057	0,024	0,106	0,226
3			x	-0,053	-0,011	0,141	0,017	0,128	0,296
4				x	-0,027	-0,116	0,089	0,012	-0,163
5					x	-0,033	0,021	0,034	-0,276
6						x	-0,439	-0,076	0,488
7							x	0,270	-0,140
8								x	0,049
9									x

Примітки: 1 – присідання за 10 с, к-сть разів; 2 – ловіння лінійки, см; 3 – теплінг-тест ногами за 10 с, к-сть разів; 4 – нахил вперед, см; 5 – стрибок у довжину, см; 6 – човниковий біг з перенесення тенісних м'ячиків, с; 7 – стрибки на скакалці за 30 с, к-сть разів; 8 – піднімання в сід за 30 с, к-сть разів; 9 – біг 15 м з місця, с; $r = 0,232$, $p \leq 0,05$; $r = 0,302$, $p \leq 0,01$.

На підставі першого блоку даних встановлено наявність лише шести статистично вірогідних взаємозв'язків.

Згідно загальноприйнятих підходів щільність взаємозв'язків прийнято розподіляти на три рівні – висока, середня та низька. Відзначимо, що для залученого контингенту спортсменів не виявлено взаємозв'язків високої щільності між показниками фізичної підготовленості. Це закономірно, адже юні футболісти ще не набули оптимального рівня підготовленості та перебувають лише на початку свого шляху

щодо навчально-тренувальної діяльності. Проте можна очікувати, що з підвищенням спортивної майстерності (кваліфікації/етапу багаторічної підготовки) щільність та структура взаємозв'язків буде змінюватися та наближатися до рівня дорослих кваліфікованих футболістів.

На рівні середньої щільності взаємозв'язків встановлено три пари показників. Перший взаємозв'язок зафіксовано між результатами тесту «присідання за 10 с» та «стрибком у довжину» – $r = 0,487$; другий – між результатами тестів

«човниковий біг з перенесення тенісних м'ячиків» та «стрибки на скакалці за 30 с» – $r = -0,439$ та третій – між результатами тестів «човниковий біг з перенесення тенісних м'ячиків» та «біг 15 м з місця» – $r = 0,488$. Одразу зазначимо, що усі вони мали позитивні значення для ілюстрації рівня фізичної підготовленості.

У першому випадку встановлений взаємозв'язок засвідчує, що хлопці віком 6–7 років, які демонструють вищі результати у присіданнях, так само мають вищі результати у стрибках в довжину. Це пов'язане з тим, що біомеханічна структура виконання вправи та залучені до роботи групи м'язів здебільшого співпадають. Незважаючи на те, що для цих двох контрольних вправи наявні дещо різні режими роботи (швидкісно-силова витривалість та вибухова сила) та зазначеному початковому рівні підготовленості вони дають змогу демонструвати юним футболістам паралельно високі результати у цих двох тестах.

У другому випадку («човниковий біг з перенесення тенісних м'ячиків» та «стрибки на скакалці за 30 с») наявне від'ємне значення вказує, що юні футболісти, які демонструють вищі швидкісні можливості (менший час виконання тесту) також можуть виконати більшу кількість стрибків на скакалці за 30 с. На наш погляд, підставами для цього є те, що для виконання двох тестів провідною руховою якістю є частота рухів. Саме за допомогою частоти рухів, здебільшого нижніх кінцівок визначається вищий результат та загалом ефективність виконання цих двох тестів.

Також, для пари результатів тестах «човниковий біг з перенесення тенісних м'ячиків» та «біг 15 м з місця» ми можемо припустити, що згідно значення коефіцієнту кореляції, юні футболісти показують односпрямовану динаміку. Тобто з покращенням результату (зниження часу) у «човниковому бігу» спостерігається паралельне покращення результату (зменшення часу) у тесті «біг на 15 м з місця». Зауважимо, що в цьому випадку ми маємо спільну основу для виконання тесту – біг з високою інтенсивністю. Тобто для забезпечення односпрямованості результатів юних футболістів у цих двох тестах цей компонент є визначальним.

Проте, наголошуємо, що зазначене стосується лише малої кількості тестів та лише на середньому рівні щільності взаємозв'язків.

Інші пари взаємозв'язків між результатами, меншою мірою, звертають увагу на себе, так як вони перебувають в діапазоні малої щільності ($r = 0,270-0,296$). Проте зазначимо, що ці взаємозв'язки з часом та підвищенням кваліфікації футболістів можуть підсилюватися. Отже можна говорити з невеликою долею ймовірності, що юні футболісти, які мають високий рівень нейрорегуляторної діяльності показують дещо нижчий результат у бігу 15 м з місця. Ми пов'язуємо це з тим, що в першому випадку (тепінг-тест) основна діяльність виконується за допомогою м'язів рук, а в другому частота рухів забезпечується роботою нижніх кінцівок.

Певним підтвердженням є наявність взаємозв'язку низької щільності між результатами «стрибка у довжину» та «бігом 15 м з місця» ($r = -0,276$). Тобто футболісти-початківці, які стрибають якнайдалі демонструють менший час подолання відтинку 15 м. Певним чином обидва тести забезпечуються роботою груп м'язів нижніх кінцівок, що може визначати таку ситуацію.

Остання пара результатів між тестами «стрибки на скакалці за 30 с» та «піднімання в сід за 30 с» ($r = 0,270$) підтверджує думки фахівців про наявність позитивного перенесення рівня розвитку м'язів пресу між різними руховими діями глобального характеру, в нашому випадку на результат стрибків на скакалці.

Аналіз кореляційної матриці між показниками технічної підготовленості футболістів віком 6–7 років першого року навчання на етапі початкової підготовки вказав на таке (табл. 4).

Загалом за меншої кількості контрольних вправи, кількість статистично вірогідних взаємозв'язків також виявилася меншою. Встановлено лише три статистично вірогідних взаємозв'язки ($p = 0,05-0,01$) на середньому рівні їхньої щільності ($r = 0,389-0,465$).

Такі взаємозв'язки утворені між результатами «комплексного оцінювання можливостей до ведення м'яча та зміни напрямку руху футболістів з м'ячем (25 м) та «веденням м'яча на дистанції 30 м по прямій»;

«комплексного оцінювання вмінь ведення м'яча та виконання удару по воротах» та «веденням м'яча з обводом стоек та удар по

воротах»; «ударами м'ячів на точність із відстаней 11, 13 та 15 м» та «ударами м'яча на дальність».

Таблиця 4

Значення коефіцієнтів кореляції між показниками технічної підготовленості футболістів віком 6-7 років (n=73).

	Контрольні вправи							
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	x	0,222	0,405	-0,241	0,106	0,128	-0,054	0,012
2		x	-0,116	-0,465	0,008	0,098	0,163	0,219
3			x	-0,087	0,116	0,006	0,046	-0,173
4				x	-0,039	-0,064	-0,120	-0,211
5					x	-0,021	0,389	0,032
6						x	-0,159	-0,037
7							x	0,048
8								x

Примітки: 1 – комплексне оцінювання можливостей до ведення м'яча та зміни напрямку руху футболістів з м'ячем (25 м), с; 2 – комплексне оцінювання вмінь ведення м'яча та виконання удару по воротах, к-сть разів; 3 – ведення м'яча на дистанції 30 м по прямій, с; 4 – ведення м'яча з обводом стоек та удар по воротах, с; 5 – удари м'ячів на точність із відстаней 11, 13 та 15 м, к-сть разів (2 зони); 6 – удари м'яча на точність з 11 м (3 зони); 7 – удари м'яча на дальність, м; 8 – жонглювання м'ячем, к-сть разів; $r = 0,232$, $p \leq 0,05$; $r = 0,302$, $p \leq 0,01$.

Одразу можна зауважити, що в основі виявлених взаємозв'язків покладено схожу структуру рухової діяльності. Так, у першому випадку об'єднуючим чинником, який, на нашу думку, що забезпечив результативність юних футболістів було ведення м'яча. Адже воно представлене в обох контрольних вправах. У першому випадку передбачено зміну траєкторії руху, а в другому – це ведення по прямій. Однак для таких контрольних вправ варто було б розраховувати на вищі значення кореляції. Це вказує на те, що змінні умови виконання технічного елементу ведення впливають на ефективність та стабільність виконання.

Для другої пари об'єднуючим чинником виступає також ведення. Проте у цих контрольних вправах для ведення пропонуються більш складні умови, а саме поєднання ведення з іншими елементами, такими як перешкоди та удар по воротах. Тобто набуття вмінь і навичок з ведення в цьому віковому відтинку має переважаюче значення та впливає на ефективність тренувальної діяльності [3, 5, 10, 12].

Для третьої пари результатів («ударами м'ячів на точність із відстаней 11, 13 та 15 м» та «ударами м'яча на дальність») об'єднуючим чинним виявився елемент – удар м'яча. Можна стверджувати, що дотримання координаційної структури удару, що проявляють юні футболісти дає змогу їм

показувати вищі результати у цих контрольних вправах.

За підсумками педагогічного тестування ми також провели статистичне опрацювання та отримали кореляційну матрицю даних на підставі результатів фізичної та технічної підготовленості юних футболістів першого року навчання на етапі початкової підготовки (табл. 5).

Отримані результати виявилися достатньо несподіваними. На противагу попереднім кореляційним матрицям, між показниками фізичної та технічної підготовленості було встановлено лише два статистично вірогідних кореляційних взаємозв'язки.

Один із них між результатами «піднімання в сід за 30 с» та «веденням м'яча на дистанції 30 м по прямій» ($r = -0,340$). Це засвідчило, що у хлопчиків віком 6–7 років при ефективнішій роботі м'язів пресу спостерігається краща мобілізація м'язового апарату при виконання швидкісно-силової роботи з м'ячем. Можна припустити, що до якісного виконання тестів в одному та другому випадку долучаються частково схожі м'язові групи.

Інший взаємозв'язок (слабкої щільності) зафіксовано між результатами «ловіння лінійки» та «жонглюванням м'яча» ($r = -0,244$). Від'ємне значення лише посилює переконання в тому, що в обох випадках

визначальним є складно координаційна структура, дрібна моторика, специфічні відчуття та нейрорегуляція рухової діяльності. Невисоке значення коефіцієнту

кореляції може бути пов'язане із тим, що виконання тестів забезпечене роботою окремо верхніх та нижніх кінцівок в кожному із зазначених випадків.

Таблиця 5

Значення коефіцієнтів кореляції між показниками фізичної та технічної підготовленості футболістів віком 6-7 років (n=73).

№	Технічна підготовленість								
	1	2	3	4	5	6	7	8	
Фізична підготовленість	1	0,121	0,073	0,118	-0,082	0,066	0,039	-0,102	0,052
	2	0,200	0,012	0,145	-0,029	-0,106	0,086	-0,159	-0,244
	3	-0,025	-0,159	0,094	-0,014	-0,123	0,021	-0,098	-0,153
	4	-0,004	0,019	-0,125	0,014	0,004	-0,066	-0,015	0,210
	5	0,071	0,211	-0,051	-0,205	0,066	-0,069	0,078	0,029
	6	0,079	0,020	-0,004	-0,013	-0,103	-0,010	-0,072	-0,059
	7	0,204	0,187	-0,034	-0,044	0,057	0,206	-0,161	0,084
	8	-0,112	-0,088	-0,340	0,116	0,021	0,220	-0,057	0,043
	9	-0,083	-0,088	-0,033	0,162	-0,062	-0,013	-0,083	-0,171

Примітки: *по вертикалі*: 1 – присідання за 10 с, к-сть разів; 2 – ловіння лінійки, см; 3 – теплінг-тест ногами за 10 с, к-сть разів; 4 – нахил вперед, см; 5 – стрибок у довжину, см; 6 – човниковий біг з перенесення тенісних м'ячків, с; 7 – стрибки на скакалці за 30 с, к-сть разів; 8 – піднімання в сід за 30 с, к-сть разів; 9 – біг 15 м з місця, с; *по горизонталі*: 1 – Комплексне оцінювання можливостей до ведення м'яча та зміни напрямку руху з футболістів з м'ячем (25 м), с; 2 – комплексне оцінювання вмінь ведення м'яча та виконання удару по воротах, к-сть разів; 3 – ведення м'яча на дистанції 30 м по прямій, с; 4 – ведення м'яча з обводом стоек та удар по воротах, с; 5 – удари м'ячів на точність із відстаней 11, 13 та 15 м, к-сть разів (2 зони); 6 – удари м'яча на точність з 11 м (3 зони); 7 – удари м'яча на дальність, м; 8 – жонгливання м'ячем, к-сть разів; $r = 0,232$, $p \leq 0,05$; $r = 0,302$, $p \leq 0,01$.

4. ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМКУ

Встановлення взаємозв'язків між результатами педагогічного тестування (рівня фізичної і технічної підготовленості) юних футболістів першого року навчання на етапі початкової підготовки вказано на відсутність зв'язків високої щільності. Серед показників фізичної підготовленості виявлено 6 статистично вірогідних взаємозв'язків середньої та низької щільності ($r = 0,270-0,488$): «присідання за 10 с» та «стрибок у довжину», «човниковий біг з перенесення тенісних м'ячків» та «стрибки на скакалці за 30 с», «човниковий біг з перенесення тенісних м'ячків» та «біг 15 м з місця; 3 статистично вірогідні взаємозв'язки показників технічної підготовленості ($p = 0,05-0,01$) на середньому

рівні щільності ($r = 0,389-0,465$): ведення м'яча, удари на точність та дальність.

Лише два статистично вірогідних кореляційних взаємозв'язки встановлено між показниками фізичної та технічної підготовленості юних футболістів ($r = -0,244-0,340$): між «піднімання в сід за 30 с» та «веденням м'яча на дистанції 30 м по прямій» й «ловінням лінійки» та «жонгливанням м'яча».

Статистично вірогідні взаємозв'язки вказують на схожу структуру рухової діяльності у технічних елементах та відмінності у фізичній підготовленості на початковому етапі.

Перспективи подальших досліджень передбачають побудову розробку програму комплексного розвитку фізичних якостей та навчання техніки футболістів першого року навчання на етапі початкової підготовки

Література

1. Авраменко В. Г., Гончаренко В. І., Джус О. М., Костюкевич В. М., Ніколаєнко В. В. Футбол: навчальна програма для ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ. Київ, 2003. 106 с.
2. Булич О., Наумчук В. Педагогічні умови формування техніко-тактичних дій юних футболістів на етапі початкової підготовки. Сучасні тенденції розвитку фізичної культури, спорту, фізичної терапії та ерготерапії: зб. тез доп. II наук.-практ. семінару студ., аспірантів і молодих вчених. 2022. С. 7-8.

3. Дулібський А. Особливості спортивного відбору на етапі початкової підготовки і спеціалізованого навчання грі в футбол. Фізична культура спорт та здоров'я нації : зб. наук пр. Вінниця, 2020. Вип 9, № 28. С. 168–177.
4. Кузьменко С., Скрипка І. Історичний аспект підготовки футболістів груп початкової підготовки. Олімпійський та паролімпійський спорт. 2023, № 3. С. 23–26. DOI 10.32782/olimpstu/2023.3.5
5. Ніколаєнко В. Організаційно методичні підходи до побудови навчально-тренувального процесу на етапі початкової підготовки футболістів: порівняльний аналіз. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. 2014. № 1 (25). С. 76–80.
6. Оклієвич Н. О., Яців Я. М., Пітин М.П., Дедишин І. М. Наукове обґрунтування компонентів системи підготовки кваліфікованих футболістів різних вікових груп: теоретичний аналіз. *Olympicus*. 2024. №3. С. 101-111. DOI <https://doi.org/10.24195/olympicus/2024-3.14>
7. Пітин М., Артим'юк Н. Технічна підготовленість футболістів на етапі початкової підготовки. Фізична активність, здоров'я і спорт: наук. журнал. Львів: ЛДУФК, 2011. № 1 (3). С. 33–40.
8. Радченко О. В., Чиж А. Г., Констанкевич В. П. Показники технічної підготовленості футболістів на етапі початкової підготовки. Спортивні ігри, № 1 (23) 2022. С. 43–55. <https://doi.org/10.15391/si.2022-1.05>
9. Яворська, Т. Є., Денисовець, Д. А., Філіна, В. А. Методика розвитку координаційних здібностей юних футболістів на початковому етапі тренування. Спортивна наука. 2018. С. 116–123.
10. Karahan M. Effect of skill-based training vs. small-sided games on physical performance improvement in young soccer players. *Biol Sport*. 2020. № 37(3). Pp. 305–312. doi: 10.5114/biol sport.2020.96319.
11. Nakonechnyi R., Khimenes Kh., Antonov S., Pityn M., Zadorozhna O., Karpa I. Effectiveness of interactive tasks in tactical training of 11-12-year-old football players. *Journal of Physical Education and Sport*. 2023, Vol. 23 (issue 8), 254, pp. 2220 – 2229. DOI:10.7752/jpes.2023.08254
12. Silva JR. The soccer season: performance variations and evolutionary trends. *PeerJ*. 2022 Oct 5;10:e14082. doi: 10.7717/peerj.14082.

References

1. Avramenko, V. H., Honcharenko, V. I., Dzhus, O. M., Kostiukevych, V. M., & Nikolaenko, V. V. (2003). *Futbol: navchal'na prohrama dlia DYUSSH, SDYUSHOR, SHVSM* [Football: training program for youth sports schools, specialized schools of Olympic reserve, high sports skill schools]. Kyiv. 106 p. [in Ukrainian]
2. Bulych, O., & Naumchuk, V. (2022). Pedagogichni umovy formuvannia tekhniko-taktychnykh dii yunykhn futbolistiv na etapi pochatkovoi pidhotovky [Pedagogical conditions for the formation of technical and tactical actions of young footballers at the initial training stage]. *Suchasni tendentsii rozvytku fizychnoi kultury, sportu, fizychnoi terapii ta erhoterapii: zb. tez dop. II nauk.-prakt. seminaru stud., aspirantiv i molodykh uchenykh*, 7–8. [in Ukrainian]
3. Dulibskyi, A. (2020). *Osoblyvosti sportyvnoho vidboru na etapi pochatkovoi pidhotovky i spetsializovanoho navchannia hri v futbol* [Features of sports selection at the stage of initial training and specialized learning in football]. *Fizychna kultura sport ta zdorovia natsii: zb. nauk pr. Vinnytsia, Vyp. 9, № 28*, 168–177. DOI: 10.31652/2071-5285-2020-9(28)-168-177
4. Kuzmenko, S., & Skrypka, I. (2023). *Istorychnyi aspekt pidhotovky futbolistiv hrup pochatkovoi pidhotovky* [Historical aspect of training footballers in initial training groups]. *Olimpiyskyi ta paralimpiyskyi sport*, № 3, 23–26. DOI 10.32782/olimpstu/2023.3.5[in Ukrainian]
5. Nikolaenko, V. (2014). *Orhanizatsiino-metodychni pidkhody do pobudovy navchal'no-trenuval'noho protsesu na etapi pochatkovoi pidhotovky futbolistiv: porivnial'nyi analiz* [Organizational and methodological approaches to the construction of the educational and training process at the initial training stage for footballers: comparative analysis]. *Fizychno vykhovannia, sport i kultura zdorovia u suchasnomu suspilstvi: zb. nauk. pr., № 1 (25)*, 76–80. [in Ukrainian]
6. Oklijevych, N. O., Yatsiv, Ya. M., Pityn, M. P., & Dedyshyn, I. M. (2024). *Naukove obgruntuвання komponentiv systemy pidhotovky kvalifikovanykh futbolistiv riznykh vikovykh hrup: Teoretychnyi analiz* [Scientific substantiation of the components of the training system for qualified football players of different age groups: Theoretical analysis]. *Olympicus*, 3, 101-111. <https://doi.org/10.24195/olympicus/2024-3.14> [in Ukrainian]
7. Pityn, M., & Artymiuk, N. (2011). *Tekhnichna pidhotovlenist futbolistiv na etapi pochatkovoi pidhotovky* [Technical preparedness of footballers at the initial training stage]. *Fizychna aktyvnist, zdorovia i sport: nauk. zhurnal*, № 1 (3), 33–40.
8. Radchenko, O. V., Chyzh, A. H., & Konstankevych, V. P. (2022). *Pokaznyky tekhnichnoi pidhotovlenosti futbolistiv na etapi pochatkovoi pidhotovky* [Indicators of technical preparedness of footballers at the initial training stage]. *Sportyvni hry*, № 1 (23), 43–55. <https://doi.org/10.15391/si.2022-1.05> [in Ukrainian]
9. Yavorska, T. Ye., Denysovets, D. A., & Filina, V. A. (2018). *Metodyka rozvytku koordynatsiinykh zdibnosti yunykhn futbolistiv na pochatkovomu etapi trenuvannia* [Methodology for developing coordination abilities in young footballers at the initial training stage]. *Sportyvna nauka*, 116–123. [in Ukrainian]
10. Karahan, M. (2020). Effect of skill-based training vs. small-sided games on physical performance improvement in young soccer players. *Biol Sport*, 37(3), 305–312. doi: 10.5114/biol sport.2020.96319.
11. Nakonechnyi, R., Khimenes, Kh., Antonov, S., Pityn, M., Zadorozhna, O., & Karpa, I. (2023). Effectiveness of interactive tasks in tactical training of 11-12-year-old football players. *Journal of Physical Education and Sport (JPES)*, 23(8), 2220–2229. <https://doi.org/10.7752/jpes.2023.08254>
12. Silva, J. R. (2022). The soccer season: performance variations and evolutionary trends. *PeerJ*, 10, e14082. doi: 10.7717/peerj.14082.

Abstract**OKLIIEVYCH Nazar, YATSIV Yaroslav**

Vasyl Stefanyk Precarpathian National University

HNATCHUK Yaroslav

Khmelnitskyi National University

PITYN Maryan

Ivan Boberskyj Lviv State University of Physical Culture

RELATIONSHIPS OF PHYSICAL AND TECHNICAL PREPAREDNESS INDICATORS OF 6-7 YEAR-OLD FOOTBALL PLAYERS

The requirements of program-normative documents for the training of young football players have contradictions related to the irrational ratio of physical loads, control measures, and the lack of consideration of modern trends. To establish the relationships of physical and technical preparedness indicators of football players in their first year of training at the initial preparation stage. Theoretical analysis and generalization of scientific and methodological literature data, abstraction, historical method, comparison, pedagogical testing, methods of mathematical statistics. Pedagogical testing of physical preparedness (9 tests) and technical preparedness (8 control exercises) was applied to achieve the objective. 73 football players aged 6-7 years at the initial preparation stage, training in sports sections of Ivano-Frankivsk city, were involved. For children aged 6-7 years, training should combine entertainment and learning, emphasizing enjoyment of the process with simple instructions. The analysis of correlation matrices between the indicators of physical and technical preparedness of young football players showed that: only six relationships were recognized as statistically significant; high-density relationships between physical preparedness indicators were not found, which is expected for young athletes; three pairs of medium-density relationships: squats for 10 seconds and long jump ($r = 0.487$), shuttle run with carrying tennis balls and skipping rope jumps ($r = -0.439$), shuttle run with carrying tennis balls and 15-meter run ($r = 0.488$). Regarding technical preparedness, three medium-density relationships were established between the results of comprehensive assessment of ball handling abilities and direction change, ball handling over a 30-meter straight distance, and other similar indicators. The analysis results emphasize the importance of considering the age-specific characteristics and needs of children when forming training programs. In particular, focusing on entertainment and learning through play, as well as adapting training to the specific characteristics of each age group, are key aspects for the effective training of young football players.

Keywords: *training, young football players, control, modern trends, relationship density, correlation matrices, physical and technical preparedness.*

Стаття надійшла до редакції 16.02.2025 р.